

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

3. De disciplina Ecclesiast. per similitudine[m] disciplina militaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

*Explicatio Disciplina Ecclesiastica per similitudinem
discipline militaris.*

*De Disc. Mi-
itari præter
Vegetium,
vide Iustum
Lipsum in
libr. de Ro-
mana militia
libr. 5. in quo
agit de disci-
plina Milita-
ri edui libri
Anno 96.
De disciplina
militari legi-
to plura exem-
pla apud Con-
radum Lyco-
sthenē in A-
pophtegmat.*

Seuerrimam fuisse apud Romanos Disciplinā
militarem ex omnibus eorum historijs cogno-
scitur, ac imprimis ex Valerio Maximo lib. 9. ca. 7.
Ille quoque exercitus nefariè violentus, qui C.
Carbonem fratrem Carbonis ter Consulis pro-
pter bella ciuilia dissolutam militarem Disci-
plinam præfractius & rigidius astringere conatum
priuauit vita, fatiusque duxit maximo scelere co-
inquinari; quam prauos ac tetros mores mutare.
Censorinus ab exercitu occisus, quod milites, vt
Disciplinam seruarent, coëgit; insolentiæ autem
assueti ferre eius seueritatem nõ poterant. Fulgo-
sius lib. 7. Valerius Maximus lib. 2. ca. 7. De Disci-
plina Militari quindecim à Romanis obseruata,
& duo externa exempla terribilia & horrenda
commemorat. vocat initio militaris Discipline
tenacissimum vinculum, in cuius sinu ac tutela
serenus tranquillusque beatæ pacis status acqui-
escit. Primo Scipio Africanus omnia, quæ volup-
tatis causa in exercitu comparata erant, ne cor-
rumperetur ijs exercitus, auferri ac summoueri
iussit. Secundo Metellus cum exercitum nimia in
dulgencia corruptum accepisset, omnibus impe-
rij neruis ad reuocandam pristinæ militiæ disci-
plinam connisus est. Quid ergo restituta continē-
tia, quid repetita industria profecit? crebras scili-
cet victorias, & multa trophæa peperit, &c. Quar-
tò C. Cotta militem quendam virgis cædi iussit.

Quintò

Quintò Fuluius Flaccus Censor virgarum contumeliosa verbera adhibuit, & censorium supercilium aduersus fraternam charitatem distrinxit & proprium fratrem senatu mouit. Sextò Romani fuerunt seuerissimi custodes bellicarum reru, ne turbato ordine militiæ vindicta deesset. Septimò Dictatoriæ animaduersionis terribile exemplum narrat. Octauò Papyrius Dictator virgas expediri & magistrum equitum Q. Fabium Rullianum expediri iussit, scissa veste spoliatoque corpore licitorum verberibus laceratur, sic nec ista re seueritas Papyrij refrenari potuit. Nonò horribile seueritatis exemplum memorat à Calpurnio Pisone Consule in præfectum equitum C. Titium editum. Aspero, ait Valerius, & absciso castigationis genere militaris disciplina indiget: quia vires armis constant, quæ ubi à recto tenore descuerunt oppressura sunt, nisi opprimantur, & hac ratione firmatur, disciplina & totius ciuitatis status corrigitur, nihil valentius apud Senatum disciplina militari fuit: enerues enim animos odisse virtus solet. ergo Senatus pro militari disciplina tam se seuerum exhibuit, vt virgis cederet & securi percuteret inobedientes. Clearchus Lacedæmoniorum dux egregio edicto disciplinam militiæ continebat identidem exercitus sui aribus inculcando à militibus Imperatorem potius, quam hostem metui debere. Pœnæ autem militares explicantur breuiter in Syntaxi Artis mirabilis libr. 25. cap. 19. quod fuerint aliæ maiores aliæ minores. Maiores vt decumatio, vicesimatio militum. Cùm enim plures deliquissent, propriâ pœ-

Iustinus lib. 13. Macedones gaudebant se amisisse Alexandrum nimiam eius seueritatem execrantes.

Mortuo Alexandro militum libertas erat solutior. Vide Fraciscum Robertelum de Pœnis & ignominijs militum in libris de vita & vultu populi Romani.

nam militarem esse, per subfortitionem in paucos animaduertere ait Cicero pro A. Cluentio, quod non porrigendum ad vrbicas castigationes docet. erat & securis percussio, surreptio ad crucem & ad palum, hodie inter hastas trāsitio, sclopetatio, exposito delinquēte pro scopo militum ictibus, & olim manuum abscissio fustigatio vique ad interitum, è rupibus præcipatio. membrorum in partes distractio, vt in Metio Suffetio, capitis derruncatio & similes pro modo delictorū poenæ. Minores & his leniores, exauctoratio, cinguli ademptio, admonitio per pupillares, mutatio ordinis aut territorij, ab hybernis exclusio, stando cibum capere, hastæ, equi, tunicæ adēptio, districtio seu exauctoratio, stando ante prætorij cespitem ferre. Plato lib. 2. & 3. de Republ. censet militem ita educaudum vt canem, qui sit erga domesticos mitis, in extraneos ferox & atrox: lege Syntaxin artis mirabilis lib. 25. ca. 16. lege Franciscam Robertellum de Vita & Victu Populi Romani tomo 1. inter octo titulos seu Capita titul. 6. de Castrensibus & Militaribus. & de Poenis Militum Carolus Sigonius libr. 1. de antiquo iure ciuium Romanorum cap. 14. fol. 73. 74. Et sanè sicuti omnes docti militiam inermem exercent & quasi castrensem vt in tit. de testamento militari docēt I. C. ita clerici veri Dei milites sunt, qui in castris Dei, id est, Ecclesijs quotidie excubant & stipendia æternæ vitæ faciunt, ideoque tam in sanctis literis, quam in Orthodoxis Patribus adeò multa de Milite Christiano & agonotheta & militia Christiana reperiuntur.

lege ex professo Vegetij de re & disciplina militari.

CAPIT